

سوالات درس هفتم منطق دهم

سوالات صحیح، غلط:

صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را تعیین کنید:

- (۱) عکس مستوی «موجبه کلی»، «موجبه جزئی» می شود.
- (۲) دو قضیه ای که فقط در کم یا سور متفاوت باشند، «متداخل» هستند.
- (۳) نقیض قضیه «هر الف ب است»، «بعضی الف ب است» است.
- (۴) از میان احکام قضایا، نقیض قضیه سالبه کلی، موجبه جزئی است.
- (۵) در عکس مستوی، کیف تغییر نمی کند.
- (۶) دو قضیه متناقض همزمان با هم صادق و همزمان باهم کاذب نیستند.
- (۷) قضایای جزئی متضاد ندارند.
- (۸) اگر قضیه کلی صادق باشد متضاد آن حتما کاذب است.
- (۹) از کذب قضیه کلی نمی توان صدق یا کذب قضیه متضاد با آن را نتیجه گرفت.
- (۱۰) از صدق قضیه جزئی می توان به صدق قضیه کلی دست یافت .
- (۱۱) نقیض یک قضیه ی سالبه جزئی نیازمند تغییر کمیت و کیفیت است .
- (۱۲) متداخل یک قضیه ی سالبه نیازمند تغییر کمیت است .
- (۱۳) عکس یک قضیه سالبه کلی نیازمند تغییر کیفیت است.
- (۱۴) دوقضیه متقابل به لحاظ کیف همواره با هم متفاوت هستند..
- (۱۵) در عکس مستوی کیف تغییر نمی کند.
- (۱۶) تداخل قضیه موجبه کلی ، قضیه موجبه جزئی می شود.
- (۱۷) عکس مستوی موجبه کلی کاذب موجبه جزئی کاذب است.

سوالات جای خالی:

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید :

- ۱) برای بدست آوردن نقیض قضیه «شخصیه»، فقط تغییر دادن کافی است.
- ۲) نقیض قضیه سالبه کلی،موجهه است.
- ۳) در احکام قضایا،متضاد قضیه سالبه کلی،موجهه می باشد.
- ۴) دوقضیه متناقض، هم زمان نیستند و هم زمان نیستند.
- ۵) دوقضیه متضاد،هم زمان نیستند، اما شاید هم زمان باشند.
- ۶) برای دست یافتن به نقیض یک قضیه باید در و.....تغییر ایجاد کرد.
- ۷) رابطهٔ میان دو قضیه که تنها در کمیت با هم اختلاف دارند نامیده می شود .
- ۸) نقیض قضیه سالبه کلی قضیه.....است.
- ۹) رابطه تضاد فقط در قضایای(کلی/جزیی) برقرار می شود .
- ۱۰) اگر قضیه کلی صادق باشد متداخل آن است.
- ۱۱) اگر قضیه جزیی کاذب باشد متداخل آناست.
- ۱۲) در قضایای متداخل از صدق قضیهبه صدق قضیه پی می بریم .
- ۱۳) در قضایای متداخل از کذب قضیهبه کذب قضیه پی می بریم .
- ۱۴) قضیهعکس مستوی لازم الصدق ندارد.
- ۱۵) اگر جا به جایی اجزای قضیه قاعده عکس مستوی به درستی رعایت نشود ،دچار..... می شویم .
- ۱۶) جمع شدن دو قضیه با هم را اجتماع گویند ومنظور این است که باشند.
- ۱۷) در صورتی که موضوع و..... قضیه ی حملی را جا به جا کنیم قضیه ی به دست آمده آن قضیه است.
- ۱۸) تضاد : یکسان متفاوت

۱۹) تناقض: متفاوت متفاوت

۲۰) تداخل تحت تضاد فقط از ساخته می شود.

۲۱) تداخل یکسان متفاوت

۲۲) تناقض: صدق یکی مستلزم دیگری و کذب یکی مستلزم دیگری است.

سوالات جورکردنی:

۱) موارد سمت راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید.

الف) تضاد	۱) تغییر در کیف
ب) تناقض	۲) تغییر جایگاه موضوع و محمول
ج) تداخل	۳) صادق همواره کاذب می شود.
د) عکس مستوی	۴) کاذب همواره صادق می شود.
	۵) جزئی همواره کلی می شود.
	۶) کاذب آن، نامشخص است که چه می شود.

۲) موارد سمت راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید.

الف) عکس لازم الصدق ندارد.	۱) هر الف ب است.
ب) هیچ ب الف نیست.	۲) بعضی الف ب است.
ج) بعضی ب الف است.	۳) هیچ الف ب نیست.
د) بعضی ب الف است.	۴) بعضی الف ب نیست.

سوالات چهارگزینه ای :

گزینه مناسب را انتخاب کنید :

۱) دو قضیه را در صورتی متضاد گویند که « صدق هر دو محال باشد ولی کذب آن دو جایز باشد » این موضوع در چه صورتی امکان پذیر است؟

الف-موضوع قضیه اول کلی تر از موضوع قضیه دوم باشد.

ب-موضوع و محمول دو قضیه یکی باشد.

ج-محمول قضیه اول کلی تر از محمول قضیه دوم باشد.

د-موضوع و محمول قضیه اول کلی تر از موضوع و محمول قضیه باشد.

۲) کدام یکی از قضایای زیر دارای تضاد هستند؟

الف-بعضی اسم ها منصرف نیستند. ب-بعضی فلزات زنگ نمی زنند.

ج-ارسطو بیانگذار منطق است. د-هیچ حشره ای مهره دار نیست.

۳) در قضایای متناقض حالات کم و کیف و صدق و کذب کدام است؟

الف-کم و کیف تغییر می کند، صدق و کذب بدون تغییر می ماند. ب-کم و کیف تغییر نمی کند، صدق و کذب تغییر می کند.

ج-کم و کیف و صدق و کذب تغییر می کند. د-کم و صدق تغییر می کند، کیف و کذب تغییر نمی کند.

۴) عکس مستوی لازم الصدق قضیه ای کاذب، چه حالتی دارد؟

الف-همواره کاذب است. ب-همواره صادق است.

ج-بعضا کاذب و بعضا صادق است. د-هیچ وقت صادق نیست.

۵) هرگاه در یکی از محصورات، عکس مستوی گاهی درست باشد و گاهی نادرست.....

الف-باید از موارد نادرست آن صرف نظر کرد. ب-به این معنی است که آن محصوره عکس لازم الصدق ندارد.

ج-عکس نقیض آن هم همین طور خواهد بود. د-درستی عکس بر اساس محتوا در نظر گرفته می شود.

۶) قضیه « بعضی مهره داران پستاندار نیستند » کدام یک از موارد زیر را می تواند داشته باشد؟

الف-عکس مستوی و تناقض ب-تناقض و تضاد ج-تناقض د-عکس مستوی و تضاد

۷) با فرض کاذب بودن قضیه های زیر متداخل کدامیک حتما کاذب خواهد بود .

الف- هر غذایی سالم نیست . ب- فلز رسانا است .

ج- تنها یک دانش آموز هم نیست . د- هیچ سیاره ای ستاره نیست.

۸) کیفیت در.....و.....هیچ گاه تغییر نمی کند؟

الف)تداخل-تضاد ب)عکس - تداخل ج) نقیض - تضاد د) عکس- نقیض

۹) اگر کیفیت دو قضیه متقابل یکسان باشد آن گاه ازجزئیدیگری به دست می آید.

الف)صدق-کذب ب)کذب - صدق ج)صدق - صدق د)کذب - کذب

۱۰) نقیض کدام قضیه عکس لازم الصدق ندارد؟

الف)هیچ الف ب نیست. ب) بعضی ج ب است.

ج) بعضی ب د نیست . د) هر ج ب است .

۱۱) قضیه ای که متضاد دارد. ممکن نیست.....

الف) عکس آن جزئی باشد. ب) نقیض آن موجب باشد.

ج) متداخل آن کلی باشد. د) نقیض آن سالبه باشد.

۱۲) متضاد قضیه "این عمارت قدیمی است " کدام است؟

الف) این عمارت قدیمی نیست . ب) بخشی از این عمارت قدیمی است

ج) بخشی از این عمارت قدیمی نیست . د) تضاد ندارد.

سوالات تشخیصی:

۱) نقیض قضیه رو به رو را بنویسید. «ابن سینا اندیشمندی بزرگ است»

۲) با توجه به قضیه روبه رو،موارد خواسته شده را بنویسید. «بعضی پرنده ها گوشت خوار هستند»

الف) متضاد ب) عکس مستوی

۳) با توجه به قضیه رو به رو، موارد خواسته شده را بنویسید. «هیچ ب ج نیست»

الف) تداخل ب) عکس مستوی

۴) در کدام یک از احکام قضایا (عکس، تناقض، تضاد و.....) جای موضوع و محمول عوض می شود؟

۵) عکس مستوی قضایای زیر را بنویسید:

الف - هر فلز پهادی جریان برق است .

ب - بعضی عایق ها فلز نیستند .

۶) نقیض ضد متداخل قضایای زیر را بنویسید.

الف - هر کسی را بهر کاری ساخته اند .

ب - بیشتر مردم به دنبال ثروت هستند .

ج - اکثر مردم با سواد هستند .

د - جاده های زیادی بزرگراه هستند

۷) عکس قضایای زیر را بنویسید .

الف - برخی آدمها با سوادند .

ب - هیچ زمینی برای گشت مناسب نیست .

۸) قضایای محصوره با یکدیگر چه روابطی دارند نام ببرید .

۹) کدامیک از موارد زیر مغالطه ی ایهام انعکاسی است؟

الف- همه ی دانش آموزان با سواد هستند. عکس همه ی با سوادان دانش آموز هستند .

ب- بعضی آسیایی ها مسلمان هستند . عکس بعضی مسلمانان آسیایی هستند .

۱۰) متضاد قضیه "هر الف ب است" را بنویسید.

سوالات تشریحی:

(۱) در چه صورتی دوقضیه، متقابل می شوند؟

(۲) با توجه به متن زیر بگویید این استدلال درست یا غلط و به چه دلیل؟

«برخی از افراد با لباس تیره، شب ها هنگام عبور از خیابان گمان می کنند که چون خودشان وسایل نقلیه را می بینند، رانندگان نیز می توانند آنها را مشاهده کنند»

(۳) مغالطه ایهام انعکاس را تشریح کنید و بنویسید که این مغالطه به طور معمول در چه مواردی به کار می رود؟

(۴) مشخص کنید که در هریک از روابط مربع تقابل و نیز در رابطه عکس مستوی، کمیت و کیفیت دو قضیه، ثابت می مانند یا تغییر می کنند؟

(۵) در چه مواردی مغالطه ایهام انعکاس رخ می دهد؟ سه مورد را با ذکر مثال بنویسید .

(۶) اگر قضیه "هر الف ب است" درست باشد حکم هر یک از قضایای زیر را با ذکر دلیل آن بنویسید:

الف) بعضی الف ب است (ج) بعضی الف ب نیست (ه) هیچ ب الف نیست

ب) هیچ الف ب نیست (د) بعضی الف ب است (و) هر ب الف است

(۷) نوع رابطه و حکم قضایای زیر را بنویسید:

هیچ الف ب نیست () ← هیچ ب الف نیست () ← بعضی ب الف است () ←
هر ب الف است ()

(۸) اگر بدانیم قضیه (هر الف ج است) صادق است در مورد صدق یا کذب (بعضی ج الف است) و (هیچ ج الف نیست) و (بعضی الف ج است) چه می توانید بگویید؟

(۹) در چه صورتی دچار مغالطه ای ایهام انعکاسی خواهیم شد؟ مثال بزنید .

(۱۰) یک قضیه ی حملی و یک قضیه ی شرطی را مثال بزنید.

(۱۲) انواع قضیه ی حملی را نام برده و یکی را به دلخواه تعریف کنید.

(۱۳) ویژگی مشترک قواعد تداخل و تضاد در چیست ؟

(۱۴) تفاوت تضاد و داخل تحت تضاد چیست؟

۱۵) در کدام نوع قضیه همواره قضیه دوم صادق خواهد بود؟

۱۶) تفاوت تقابل و عکس چیست؟

۱۷) در چه صورتی عکس مغالطه خواهد شد؟

تمرین:

جداول را کامل کنید.

اصل قضیه	تضاد	تداخل	تناقض
بعضی انسان ها مومن هستند.			

اصل قضیه	تضاد	عکس مستوی
هر مربعی شکل است.		

اصل قضیه	عکس مستوی	تداخل
بعضی میوه ها شیرین هستند.		

اصل قضیه	تضاد	تداخل	تناقض
	هر مثلثی سه زاویه ی است.		

اصل قضیه	تضاد	عکس مستوی
بعضی انسانها زرد پوست نیستند .		

اصل قضیه	تضاد	تناقض	تداخل
بعضی انسانها مومن هستند.			